

Kultūra

M.Vilimavičiaus lietuviškos kasdienybės atspindžiai - šveicarų širdyse (nuotraukos)

Ilona Katkienė

2009-03-11 11:39

Specialiai Irytas.lt, Ciurichas

12. März 2009

Kovo 6-osios vakarą Šveicarijoje, Langenthalio miesto centre šurmuliavo meno mylėtojai. Minioje skambėjo ne tik vietinis šveicariškas dialektas, bet ir melodingi lietuviškos kalbos garsai, nes meno galerijoje buvo atidaryta jauno lietuvių menininko Martyno Vilimavičiaus paveikslų paroda „Subtilūs potyriai 2“. Tai – tęstinė Vilniuje dirbančio dailininko kūrinių paroda Šveicarijos publikai.

Jos organizatorius – „BaltArt“ meno galerijos Langenthalyje savininkas Danielis Sägesseris - jau ne pirmus metus organizuoja Baltijos šalių menininkų parodas.

Ypatinga draugystė su lietuviu, džiazo muzikantu Julium Brazaičiu užaugino šveicarų istoriko ir žurnalisto širdyje meilę Baltijos šalims ir ypač Lietuvai. „Mano galerijos tikslas – nutiesti meno, literatūros ir muzikos tiltą tarp Šveicarijos ir Baltijos šalių, kaip atsvarą rusiškojo imperializmo niokotoms tautoms. Manęs nedomina vadinamasis „mainstream“, savo galerijai ieškau tik ypatingų, neįprastų darbų, perteikiančių tos šalies žmonių realų gyvenimą, jų kasdieninę buitį ir svajones“, dalijosi mintimis Baltijos šalių draugu vadinamas D.Sägesseris.

Jo galerijoje 2007 metais šveicariška publika žavėjosi Lauros Bernatonytės akvarelėmis bei Vytauto Tamoliūno fotografijų paroda „Išeinantis Kaunas“. 2006 metais pasisekimo sulaukė Rasos Malakauskienės ir Medos Norbutaitės Dilinskienės kūrinių paroda bei unikalūs žymaus lietuvių menininko Prano Gailiaus darbai.

Vis dėlto didžiausią Alpių šalies menininkų bei visuomenės susidomėjimą sukėlė 2007 metų BaltArt parodoje eksponuoti jauno Lietuvos dailininko Martyno Vilimavičiaus darbai. Beveik visi 29 metų menininko paveiksai po parodos apsigyveno šveicarų iš įvairiausių šalies kampelių namuose. Todėl šįmet surengta naujų menininko kūrinių paroda jau buvo laukiama su nekantrumu.

Vernisaže dalyvavo Lietuvos ambasados Šveicarijoje atstovai Rūta Genienė bei Saulius Genys, Langenthalio miesto tarybos narė Paula Schaub, Šveicarijos lietuvių bedruomenės atstovai ir iš Lietuvos atvykusi dailininko močiutė.

Lietuvių autoriaus darbai neliko nepastebėti ir šveicarų spaudoje. "M.Vilimavičiaus paveikslai atveria langą į dažnai nelengvą lietuvišką kasdienybę, bet jie spinduliuoja ne liūdesį, o jumorą ir šilumą", rašo „Mittelland Zeitung“.

Kartais tas jumoras atrodo juodas, bet ne tik todėl, kad menininkas įvaldęs ypač retą piešimo techniką. Jis pjausto ir plėšo kartoną, įtrindamas anglimi, tokiu būdu išgaudamas ypatingas, dėmesį patraukiančias paveikslų faktūras. Gerokai daugiau prasmės slypi tautos, kuri ieško savo kelio tarp praeities ir ateities, istoriniame ir kultūriniame fone, rašoma šveicarų dienraštyje. "Humoras ir satyra yra ypač svarbūs mano gyvenime ir kūryboje, kitaip būtų per nyku gyventi", - parodos atidaryme kalbėjo M.Vilimavičius. Kaip liūdną paveikslo "Paveldėta iš vyro", kur vaizduojama senutė, tempianti pilną vėžimą malkų, gaidą atsveria linksma šuniuko ant krūvos viršaus figūrėlė, taip ir kituose darbuose, ar tai būtų "Močiučių verslu" pavadintame kūrinyje gatvėje gėles pardavinėjanti senyva moteris, ar stiklainis su paskutiniu agurkėliu, ar paveiksle "Kritikai" rūstūs siluetai juodais drabužiais, žvelgiantys į savo pačių pasikartojančius atspindžius, ar močiutės Zinos arbata – visi dailininko paveikslai dvelkia subtilia ironija bei skaidria nuotaika, išsvengiant lietuviui būdingos savigraužos.

M.Vilimavičiaus paroda Langenthalyje veiks iki kovo 22 dienos.